

שם השיעור - בטיחות וביטחון ד-ו

משך: 45 דקות

מטרת העל: הכרת הילדים בביטחון ובבטיחות.

מטרות ביניים:

- התלמידים יכירו תאוריית הצרכים של מאסלו.
- התלמידים מבדילים בין משהו שנותן להם ביטחון לבין מה שלא.
- התלמידים צריכים להיות פעילים ועם יצירתיות.

דגשים: לדבר בשפת הכיתה שהם יוכלו להבין את המסרים שאנחנו מנסים להעביר.

מערך שיעור:

שלב	תוכן
פתיחה	נפתח בשאלה לשלומכם של התלמידים. שמש אסוציאציות - ביטחון ובטיחות ציור שמש על הלוח עם "בטיחות" במרכז. התלמידים אומרים מילים/משפטים שקשורים לבטיחות. דיון קצר: מה קשור לבטיחות פיזית, רגשית או ברשת. הסבר מהו ביטחון ובטיחות - ביטחון – הגנה מפני איומים מכאונים כמו טרור, פשיעה או תקיפה. בטיחות – מניעת תאונות ונזקים לא מכאונים, ושמירה על שלומם של אנשים. מספרים על פירמידת מאסלו - מאסלו טען כי התנהגותו של האדם משחר ילדותו מונעת משאיפתו לספק צרכים קיומיים הנחוצים לו לשמירה על בריאותו הפיזית והנפשית.

צרכים אלה הוגדרו ב"פירמידת הצרכים" שבבסיסה נמצאים צרכים יסודיים הקשורים לקיומו הפיזי של האדם. ככל שמתקדמים לשלבים עליונים יותר בפירמידה הופכים הצרכים לרוחניים. צורכי הביטחון הפיזי הממוקמים ברמה השנייה של הפירמידה מתייחסים, בין השאר, לצורך של האדם לחיות ולפעול בסביבה בטוחה ובטיחותית, חופשי מאיומים בפגיעה. האדם השואף לספק את צורכי הביטחון הפיזי פועל לאיתור סביבות בטיחותיות שיעניקו לו תחושת ביטחון ומוגנות ומאמץ התנהגויות שיבטיחו את שלמות גופו ובריאותו הפיזית. לאחר שניתן מענה לצרכים אלה, האדם מתפנה לסיפוק צרכיו החברתיים והרוחניים התופסים מקום גבוה יותר בפירמידה דוגמת הצורך להיות חלק מקבוצה, אהוב, מקובל, שייך, מוערך, מכובד והצורך לממש את הפוטנציאל הגלום בו. בכוחה של החברה לספק לאדם קבוצת השתייכות שבמסגרתה ימצא המענה לצרכיו החברתיים והרגשיים. שאלה: • "מה נותן לכם תחושת ביטחון?" • "איפה אתם מרגישים מוגנים?" • "מי נותן לכם תחושת ביטחון?"	
ישנם שלושה משחקים שניתן לבחור בניהם מה מתאים לכיתה. 1. משחק סיטואציות – "מה מתאים להגיב?" מטרה: ללמוד להבחין בין מצבים בטוחים למסוכנים ולבחור תגובה נכונה. מהלך: -מחלקים את הכיתה לקבוצות של 3-4 תלמידים. -כל קבוצה מקבלת כרטיס סיטואציה (למשל: מישו כתוב משהו פוגעני ברשת, מישו מבקש מידע אישי, חטיפת חפץ בבית הספר, חבר מבקש לשחק משחק מסוכן). -התלמידים צריכים להחליט מה תגובת הבטוחה ביותר. -כל קבוצה מציגה בקצרה את התשובה.	גוף

-המורה מסכם את התשובות ומדגיש **דוגמאות של תגובות בטוחות**: לדבר עם מבוגר, לחסום / לדווח, לא להסכים, לא לשתף מידע אישי.

2. משחק נוסף – "סיטואציות אמון"

מטרה: להבין מתי אפשר לבטוח באחר וכיצד לשמור על עצמנו.

מהלך:

- המורה קורא סיטואציות שונות ומבקש מהתלמידים להרים יד אם לדעתם:
 1. אפשר לבטוח
 2. צריך להיזהר / לא לבטוח
 3. **דוגמאות:**
 4. מישוה שאתה מכיר מבקש ממך סיסמא לאתר משחקים
 5. מורה מבקש ממך להישאר בכיתה אחרי השיעור כדי לעזור
 6. חבר מציע ללכת למקום חדש לבד
- לאחר כל סיטואציה – **דיון קצר:** "למה אפשר / אי אפשר לבטוח, ואיך להישמר."

3. משחק אמון פיזי – "מוביל עיוור"

מטרה: להרגיש מה זה לסמוך על מישוה אחר ולהבין את תחושת הביטחון.

מהלך:

- מחלקים את הכיתה לזוגות.
- אחד מהתלמידים עוטה כיסוי עיניים.
- השני מוביל אותו במסלול שהמורה / חייל הכין בכיתה או בחצר (מכשולים קלים: כסאות, שולחנות, חישוק).
- לאחר מכן מחליפים.

סיכום:

- "איך הרגישתם להיות בסיטואציה כזו?"
- "היה לכם קל או קשה לסמוך על החבר שלכם?"
- "איך אפשר להרגיש בטוח יותר כאשר סומכים על מישוה אחר?"

"מה גרם לכם להגיש בטוחים ולא בטוחים?" לאחר מכן החיילים יכתבו על דף את התשובות וזה יהיה פירמידה (כמו מאסלו) ביטחון ובטיחות של הכיתה	
סיכום השיעור – ביטחון ובטיחות בשיעור למדנו שביטחון ובטיחות הם דברים שעוזרים לנו להרגיש שמורים ומוגנים. נזהרים מדברים מסוכנים ושומרים על עצמנו ועל החברים ומשתפים מבוגר במידה הצורך. שאלת סיכום: "מה דבר אחד שאני יכול/ה לעשות כדי לשמור על הביטחון והבטיחות שלי בבית או בכיתה?" לסיום הודע לילדים על הישתתפותם וסיימי את השיעור.	סיכום

עזרים: להדפיס את פרמידת הצרכים של מאסלו, משחקים: כיסוי עיניים, קלפי סיטואציות,

נספחים: אין